

Bildbehandling

Nyheterna i Lightroom 3

Väntan har varit lång och förväntningarna höga. Äntligen har Lightroom 3 släppts och här är alla stora nyheter.

text och foto _____ **Sanna Lund, Moderskeppet**

LIGHTROOM HAR VUXIT till sig och nu nått version tre. Enligt skaparna är programmet helt och hållet ombyggt från grunden. Allt för att kunna erbjuda ökad prestanda för dig som fotograf med ett stort bildbibliotek som växer för varje dag.

I DENNA UPPGRADERING kan du bland annat glädja dig åt en sprillans ny bildmotor som ägnar sig åt att avmosaikifiera dina råfiler. Ett tungvrickande namn på den matematiska process som bygger en komplett färgbild av den information som finns på kamerans sensor. Tack vare den nya motorn är det nu möjligt att få avsevärt mycket bättre resultat när det gäller brusreducering och skärpning – något som Lightroom fått mycket kritik för i tidigare versioner.

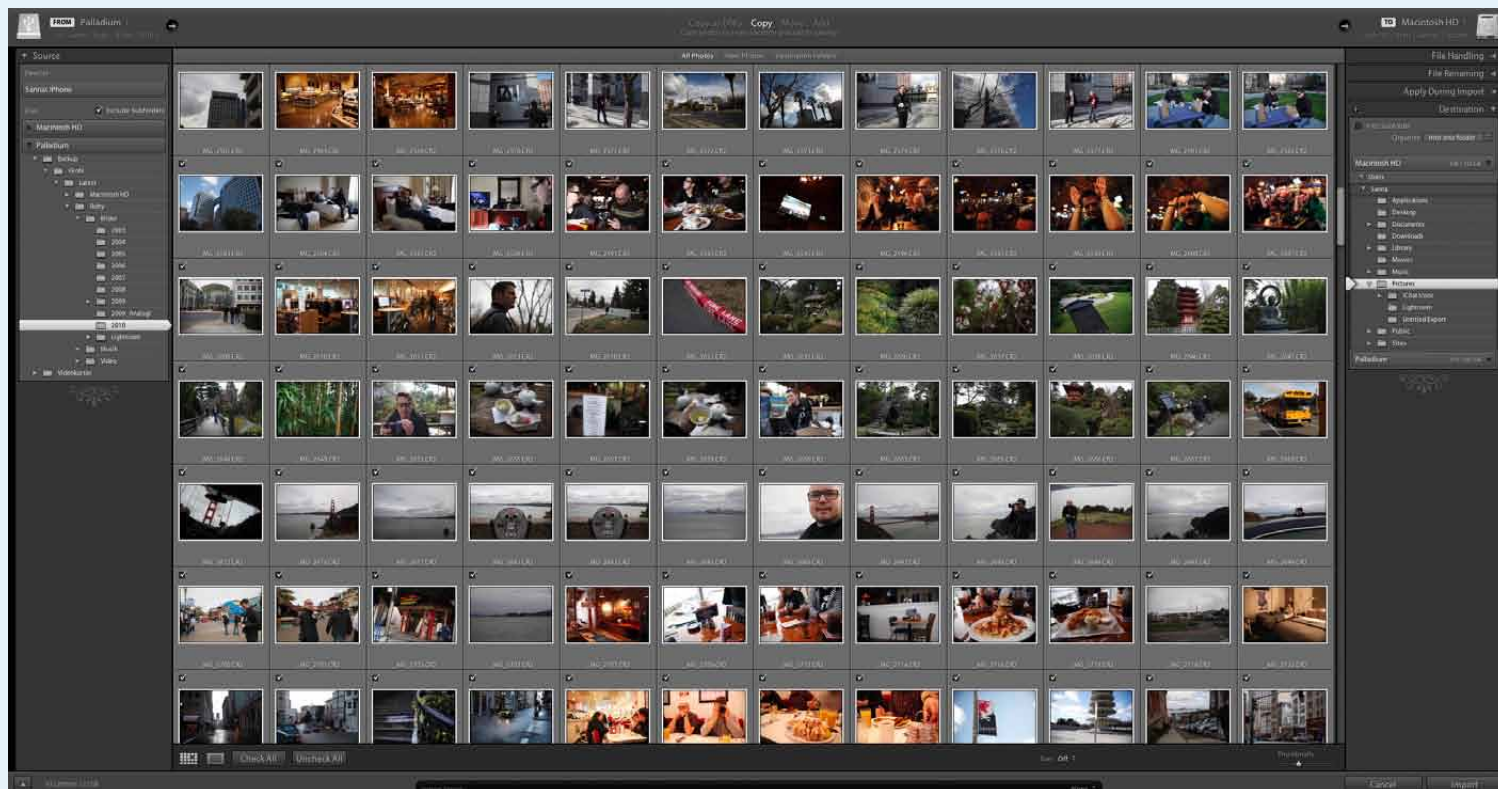
Övriga stora uppdateringar som förstärkt Lightroom är:

- Ny och förbättrad importdialog
- Organisera dina videoklipp
- Direktpublicering online
- Bildspel till video

Här ska jag dyka ner i alla nya härliga funktioner och verktyg för att se hur bra Lightroom 3 verkligen är.

VILL DU TESTA den nya versionen finns en 30-dagars testversion att ladda hem hos Adobe.

www.adobe.com/products/photoshoplightroom

IMPORT OCH BIBLIOTEK

UPPFRÄSCHAD IMPORTDIALOG

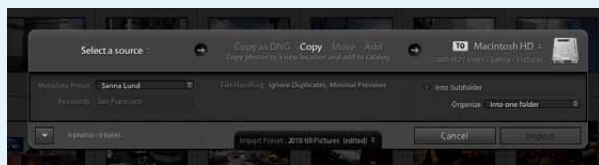
Den nyhet som du förmodligen kommer att stöta på allra först när du börjar leka i ditt nya Lightroom, är den helt omgjorda importdialogen. Utseendet är totalt förändrat och det är enligt min mening ett otroligt lyft från tidigare versioner. Det har skapats en tydligare helhet i Lightroom, då själva importdialogen tidigare har skiljt sig från programmets övriga gränssnitt.

I Lightroom 3 är dialogrutan mer lättöverskådlig och ett tydligare arbetsflöde har skapats. Här finns nu tryggheten för den som är nybörjare i Lightroom, men också snabbheten för den som är flitig och van användare.

Den nya importdialogen finns i två utföranden – ett fulläge och ett minimerat snabbläge. I båda lägena har man valt att dela upp arbetsflödet i tre tydliga delar.

- 01 Du pekar ut din bildkälla
- 02 Du markerar de bilder som ska importeras samt väljer hur de ska hanteras
- 03 Du anger slutligen var bilderna ska placeras samt sätter de inställningar som ska appliceras vid import

I steg två är det också möjligt att ta en närmare titt på dina bilder. Du kan nu få upp dem en och en i ett stort förhandsgranskningsläge. Detta för att redan innan import i grova drag kunna avgöra om några fotografier inte håller måttet. Ett bra sätt att snabbt kunna sälla bort bilder även om du i ett senare skede måste göra mer detaljerade jämförelser.

Importdialogen finns nu i ett minimerat läge för dig som vill importera snabbt och smidigt.

Det nya snabbläget är avskalat och finns till för att du kvickt ska kunna importera, utan att behöva göra massor av onödiga och tidskrävande val. Idén är att du ska göra dina inställningar i fulläge och spara som en förinställning. Därefter kan du lätt använda din förinställning i det minimerade läget, vilket snabbar upp processen avsevärt.

Snabbt tips

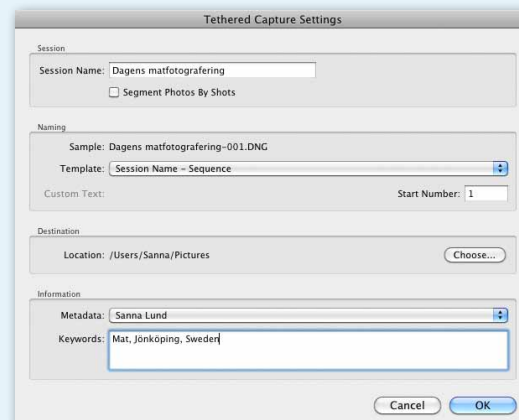
Det har tillkommit en smart liten finurlighet. Du kan nu högerklicka på den mapp i biblioteksmodulen som du vill importera dina bilder till, och där välja Import into this Folder (Importera till den här mappen). Då öppnas importdialogen och den valda mappen är förinställd som mål för dina importerade bilder. En liten men hjälpsam genväg.

Smidig direktfotografering

För dig som vill plugga in din kamera i datorn och skjuta in dina bilder direkt i Lightroom finns nu äntligen möjligheten. Ett perfekt sätt för dig att snabbt få se resultat och direkt kunna dela med dig till kunder eller varför inte personen som står modell. Tidigare har det tyvärr bara funnits tredjepartsplugin för att kunna åstadkomma samma sak. I dagsläget stöder den nya funktionen utvalda Nikon- och Canonkameror.

För dig som aldrig har fotograferat på detta sätt tidigare är steget faktiskt inte särskilt långt att ta. Även om verktyget främst förknippas med proffsiga studiofotograferingar så finns det många tillfällen då det är smidigt att använda direktfotografering. Det är både lätt och extremt roligt att jobba med som omväxling och ett bra sätt att snabbt kunna studera resultatet. >

Importdialogen i Lightroom 3 är helt omgjord med nytt utseende och tydligare arbetsflöde.

Gör dina inställningar för direktfångst av bilder.

Anslut kameran till din dator och starta verktyget genom **File > Tethered Capture > Start Tethered Capture** (Arkiv > Direktfångst > Starta direktfångst). Gör dina inställningar som ska gälla för de bilder du tar i din fotosession och klicka ok. Nu är det bara att börja fyra av bilder som direkt hamnar i den mapp som du skapade i inställningarna. Du kan knäppa av bilderna både genom kamerans avtryckare, precis som vanligt, men också genom en knapp i Lightroom.

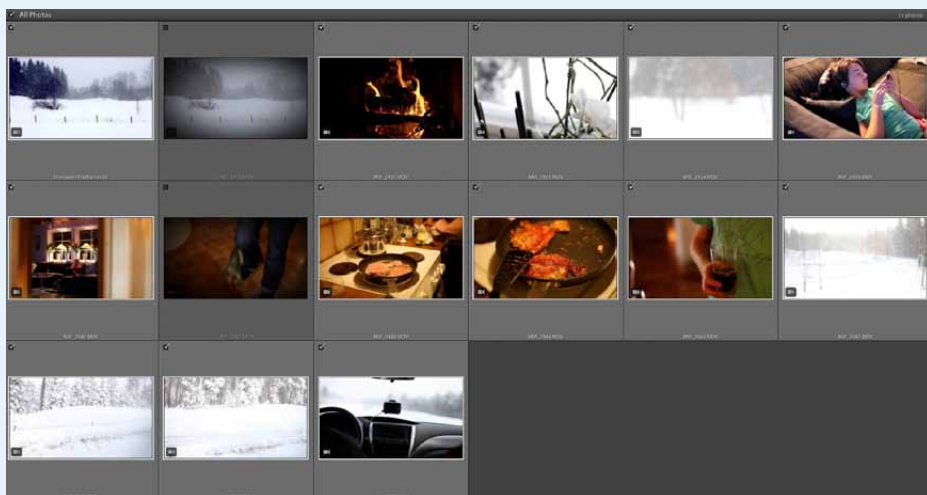
Du ser vilka inställningar kameran för tillfället har – så som slutartid, bländare och ISO – samt att du automatiskt kan applicera förinställningar på bilderna.

Någonting som jag håller tummarna för i framtiden är möjligheten att kunna ändra kamerainställningar direkt i Lightroom. Detta skulle ge större kontroll och möjlighet att lämna kameran.

Stöd för video

Digitala systemkameror med videofunktion kommer det allt fler och fler av. Fotografer får upp ögonen för möjligheterna med video och börjar trevande att utforska och experimentera. Vi ser mer och mer riktigt inspirerande videofilmer som dyker upp på webben. En fantastisk videoexplosion har precis triggats och det ställer också krav på program som Lightroom att öppna ögonen.

Inte helt oväntat går det i och med Lightroom 3 att handskas med videoklipp (ej AVCHD), vilket kommer som en räddning när mappen med videoklipp

Numera ser du även videoklipp i importdialogen.

bara blir större. Du importerar dina videoklipp som är tagna med din kamera precis på samma sätt som du gör med dina bilder – via importdialogen. I ditt bibliotek markeras dina videoklipp ut med en liten videokamerasymbol på tumnageln, så att du lätt kan skilja ut dem. Om du för din muspekare över tumnageln dyker en playknapp upp som du klickar på för att starta filmen. Lightroom använder Quick Time som spelare i första hand och i annat fall Windows Media Player.

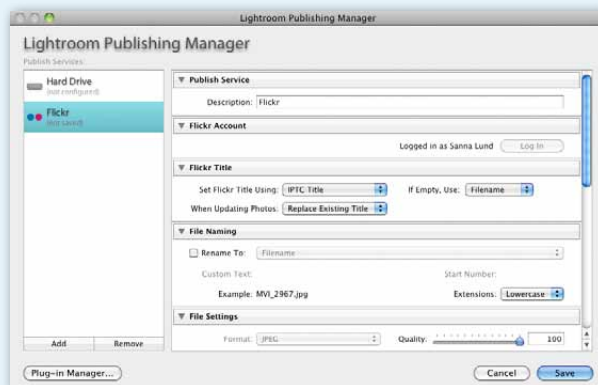
Precis som med bilder kan du sätta nyckelord och betyg samt lägga till metadata. Däremot finns ingen möjlighet till redigering eller att ens använda dina filmer i bildspels- eller webbmodulen. Något

som kan kännas lite tråkigt och det har resulterat i något av ett antiklimax.

Publicera dina bilder online

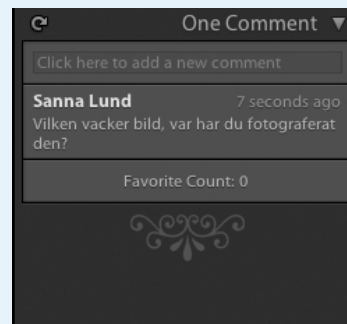
Nu har Lightroom gläntat på dörren som leder ut på internet. En nyhet som inte kom en dag för sent. Många fotografer använder i dag en eller flera fototjänster på webben för att publicera sina fotografier – vare sig det är som portfolio eller bara ett sätt att dela med sig till vänner och familj. Fram tills nu har det egentligen inte funnits något smidigt sätt att göra detta på. Det blir lätt omständigt att behöva exportera ut bilder och sedan ladda upp via webben eller uppladdningsprogram. Nu är det möjligt att göra allt inne i Lightroom.

I dagsläget är det Flickr som gäller men fler tjänster lär ansluta framöver. Det kräver givetvis att du redan har ett konto på Flickr.

I Lightroom Publishing Manager kan du koppla samman Lightroom med Flickr.

I biblioteksmodulen under fliken **Publish Services** (Publiceringstjänster) i vänsterkolumnen hittar du denna nya funktion. Klicka på Flickr-knappen för att enkelt koppla samman Lightroom med ditt konto, samt för att göra ytterligare inställningar för bildhanteringen. Därefter kan du dra och släppa bilder in i din fotoström eller skapa smarta foto-uppsättningar som uppdateras automatiskt. En tidssparare som heter duga och ett perfekt sätt att hålla ditt Flickr-flöde uppdaterat.

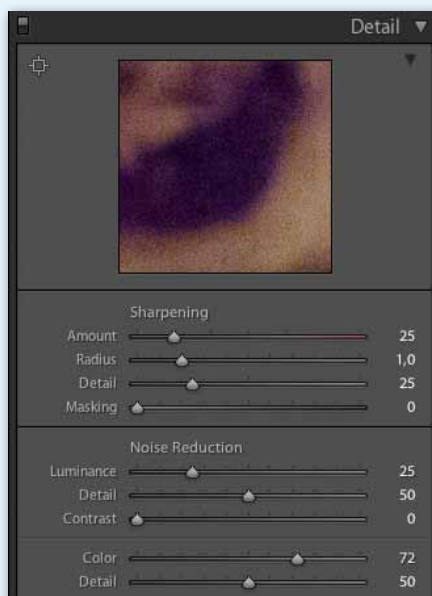
Se och svara på dina kommentarer från Flickr direkt i Lightroom.

När du publicerar hämtar Lightroom även hem de kommentarer som skrivits om dina bilder. Lightroom hämtar också hem information om hur många som lagt till bilderna som favoriter.

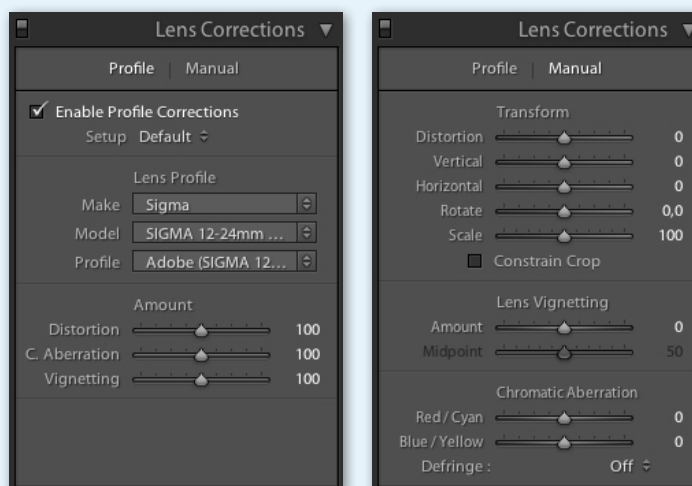
Denna information hittar du under den sista fliken i högerkolumnen i bilbiblioteket. En ganska onödig tjänst som förmodligen inte kommer att användas särskilt flitigt. Är du en ihärdig Flickr-

DET HANDLAR OM MER KONTROLL OCH FANTASTISKA MÖJLIGHETER ATT JOBBA BORT BRUS. DU KOMMER ABSOLUT ATT MÄRKA STOR SKILLNAD I DINA BILDER MED HÖGA ISO. *Sama Lund*

användare kommer du förmodligen inte att sitta och kolla dina kommentarer i Lightroom, utan på Flickr:s hemsida där all interaktion sker.

Nya reglage för att styra den förbättrade brusreduceringen.

Till den nya objektivkorrigeraren har även funktionerna **Chromatic Aberration** (Kromatisk avvikelser) och **Vignetting** (Objektivvinjettering) flyttat, då de är starkt sammankopplade.

Det handlar om mer kontroll och fantastiska möjligheter att jobba bort brus. Du kommer absolut att märka stor skillnad i dina bilder med höga ISO.

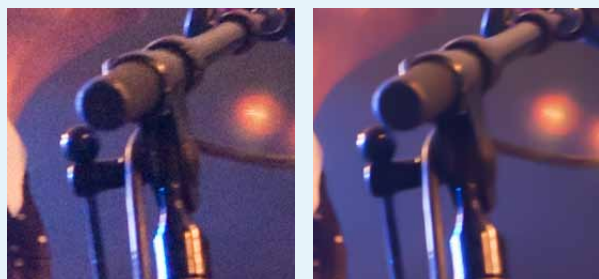
När det gäller skärpningsfunktionen är det ingen nyhet bland reglagen men resultaten du får kan se lite annorlunda ut mot vad du är van vid.

BILDBEHANDLING

BÄTTRE BRUSREDUCERING OCH SKÄRPA

Som jag snuddade vid i inledningen har den gamla motorn för avmosaikifiering i Lightroom bytts ut. Nu utlovas otroligt mycket bättre brusreducering och skärpning – något som har fått mycket kritik i tidigare versioner. Och resultaten med Lightroom 3 är verkligen riktigt bra.

Precis som tidigare kan du arbeta med lumi-

Att reducera brus är nu busenkelt och resultatet är mycket bättre än tidigare. Här är ett exempel med fullt pådrag för att reducera luminansbrus.

nans- och färgbrusreglagen separat, men nu har du ytterligare reglage för att påverka resultatet. **Detail** (Detail) använder du till exempel för att behålla detaljer i bilden. Drar du åt höger behålls mer detaljer, men detta resulterar också i att brusiga delar av bilden kan uppfattas som detaljer av programmet.

Objektivkorrigerering

När du fotograferar med vidvinkelobjektiv uppstår förvrängningar i dina bilder. Ibland är det en effekt du som fotograf är ute efter och ibland kan det vara en distorsion du vill rätta till. Lightroom 3 har fått en inbyggd objektivkorrigerare i Develop-Modulen under fliken **Lens Corrections** (Objektivkorrigeringar).

Hit har även funktionerna **Chromatic Aberration** (Kromatisk avvikelser) och **Vignetting** (Objektivvinjettering) flyttat, då de är starkt sammankopplade.

Genom att klicka i **Enable Profile Correction** (Aktivera profilkorrigeringar) tar Lightroom automatiskt hjälp av Exif-datan i ditt fotografi och åtgärdar de problem som finns. Därefter kan du själv finjustera manuellt efter behov. Ibland kan det till exempel vara fint att behålla en vinjettering som en effekt. Vill du ha full kontroll över resultatet arbetar du helt manuellt redan från start.

Före och efter helt automatisk objektivkorrigerering av Lightroom 3.

Kornighet och bättre vinjettering är några av nyheterna i Lightroom 3.

Lägg på ett korn

Det är dags att lägga en dust kornighet på dina bilder för att få fram den där fina känslan av äkta film. En liten men härlig nyhet som känns så självklar nu när den ligger där bland alla de andra verktygen. Effekten kommer till 99% främst att hamna på dina svartvita bilder där den gör sig allra bäst.

Snyggare vinjettering

En stor skara har tidigare beklagat sig över att **Post-Crop Vignetting** (Vinjett efter beskärning) inte har gett de bästa och mest naturliga resultaten. Det har man nu försökt råda bot på genom att addera två nya lägen i detta verktyg – **Color Priority** (Färgprioritet) och **Highlight Priority** (Högdagerprioritet). Det gamla sättet att applicera en vinjettering finns fortfarande kvar under namnet **Paint Overlay** (Färgöverteckning).

Skillnaderna mellan de två nya stilarna är inte särskilt stor utan de ger snarlika resultat. Det finns också ett nytt litet reglage för mer kontroll över de allra ljusaste delarna i din bild – **Highlights** (Högdagar).

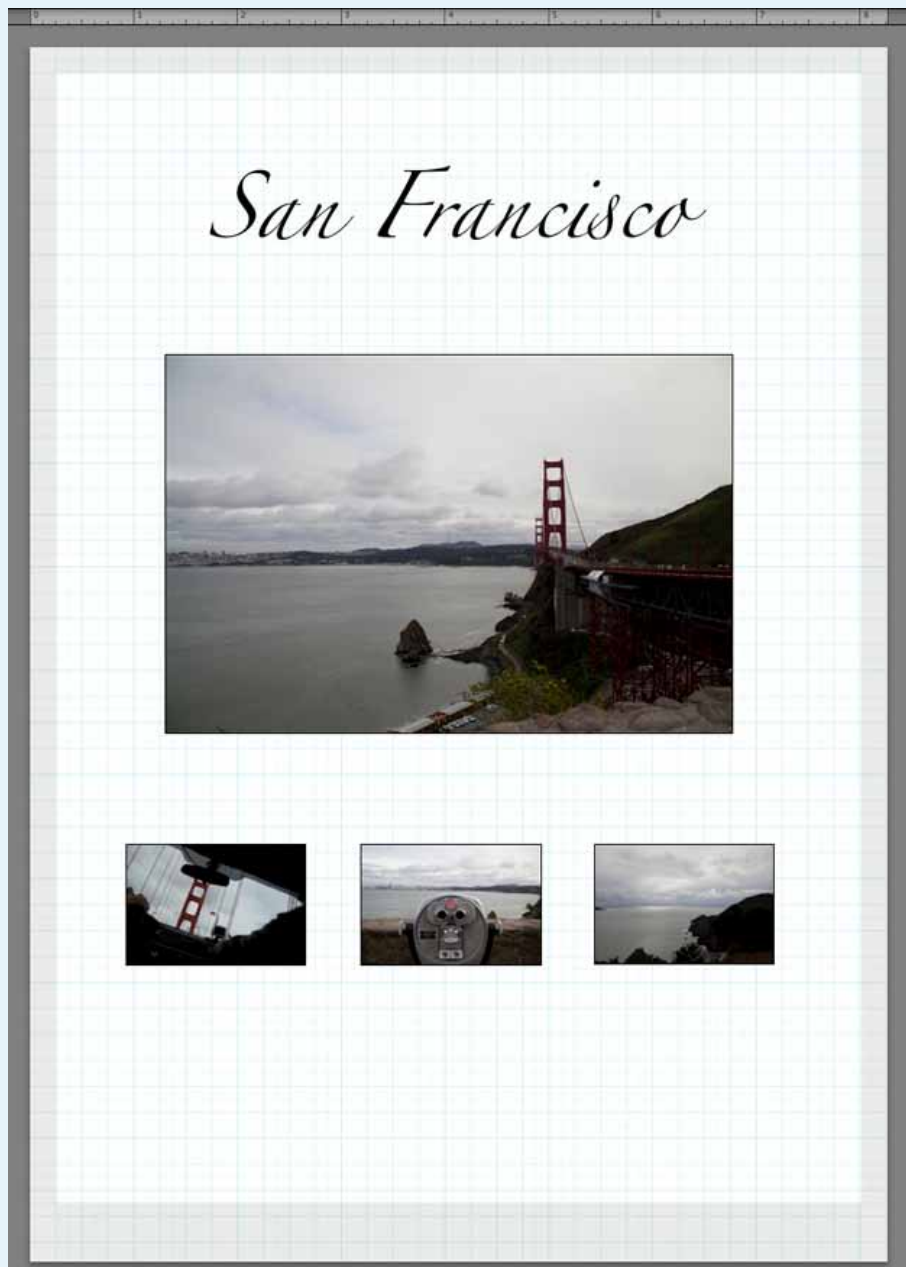
FÖR DIG SOM JOBBAR ENORMT MYCKET I LIGHTROOM OCH HAR STORA BIBLIOTEK ÄR DEN NYA VERSIONEN VÄL VÄRD ATT UPPDATERA TILL. *Sanna Lund*

Uppdateringen är inget att hurra för, men de nya stilarna ger dig lite större valmöjlighet med något bättre resultat.

UTSKRIFT OCH PUBLICERING

Layouta fritt och färgsätt din bakgrund

Sent omsider är det nu fritt fram att placera dina bilder var du vill på pappret under fliken **Print** (Skriv ut). I tidigare versioner har du snällt varit tvungen att anpassa dig efter ett rut-

Layouta dina utskrifter fritt med Custom Package.

nät. Nu finns äntligen **Custom Package** (Eget paket), vilket ger dig större möjligheter och kontroll över dina utskrifter. Dra och släpp dina bilder direkt på din utskrift och kontrollera helt och hållet layouten.

Utöver detta kan du också välja bakgrundsfärg på din utskrift. Under fliken **Page** (Sida) hittar du **Page Background Color** (Sidbakgrundsfärg).

Vattenstämplar

Lightroom 3 har nu en vattenstämpelfunktion under både Print- och Webmodulen samt i exportdialogen. En funktion som många har efterfrågat.

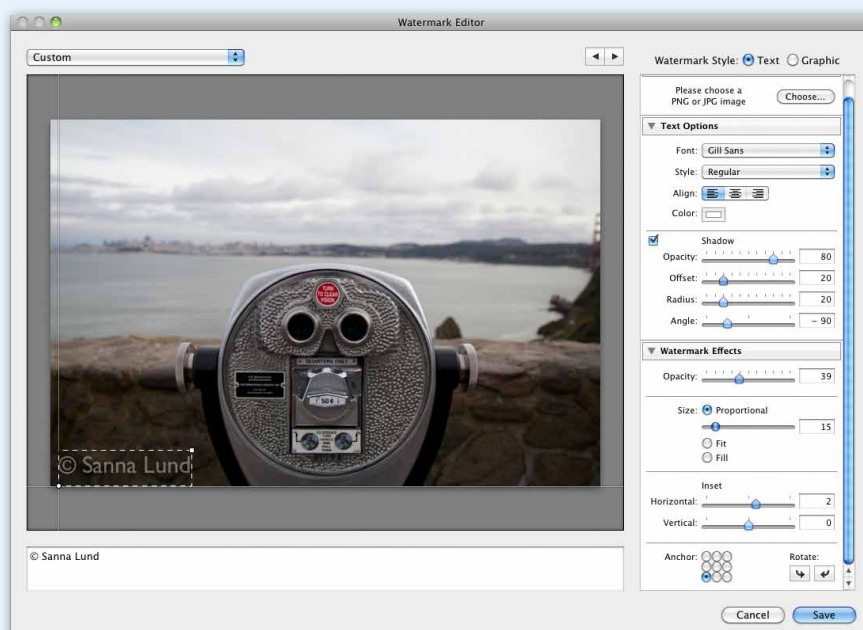
Genom ett vattenstämpelredigeringsprogram kan du jobba med både text och grafik – JPG- och PNG-filer – samt justera placering, opacitet och skuggningar med mera. Enkel och smidigt att arbeta med för att bädda in din egen vattenstämpel.

Bildspel som video

Det här tycker jag är helt fenomenalt. Nu går det att exportera alla dina tjugiga bildspel till video. >

BILDSPEL SOM VIDEO – DET HÄR
TYCKER JAG ÄR HELT FENOMENALT.

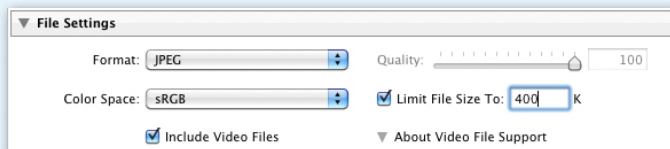
Sanna Lund

Tidigare har du bara haft möjlighet att spela upp dina bildspel direkt inifrån Lightroom, vilket många gånger blir en begränsning. Att samla alla runt en dator är inte alltid det mest optimala. Och visst är det skönare att tillsammans få slå sig ner i soffan och titta på en stor TV-bildskärm i stället.

I den nya versionen kan du exportera bildspel i HD-kvalitet upp till 1080p. Ett perfekt sätt att presentera dina bilder i kombination med fin musik för släkt och vänner. Detta möjliggör också att du nu kan sprida ditt bildspel på internet genom diverse videosajter, så som Youtube och Vimeo, vilket gör det ännu festligare att knäpa med bildspel.

En annan mindre finess som tillkommit under bildspelsmodulen är att du kan anpassa längden på bildspelet efter det ljudspår du valt. Många gånger är det frustrerande att bildspelet är antingen för långt eller kort och du har varken tid eller ork att själv räkna ut lösningen för en perfekt kombination. Därför är det en utmärkt funktion som känns så självklar.

Perfekt mininyhet vid exportering

När du tidigare har exporterat bilder har du kunnat sätta kvaliteten på dina bilder för att begränsa filstorleken. En ganska liten men utmärkt nyhet som nu dykt upp i exporteringsdialogen är att du kan sätta maxstorlek på filen i stället.

En liten kryssruta som du kan få enorm användning för när du till exempel ska exportera bilder som du ska ladda upp i olika webbtjänster. Där brukar det i de allra flesta fall finnas en maxgräns som du måste lyda.

HUR BRA ÄR LIGHTROOM 3?

Lightroom känns uppfräschat, kvickare och mer kraftfullt rakt igenom. Det ser lovande ut för framtiden. En hel del funktioner kan och kommer förmodligen att utvecklas och breddas, vilket känns essentiellt framför allt för onlinepublicering.

För dig som jobbar enormt mycket i Lightroom och har stora bildbibliotek är den nya versionen väl värd att uppdatera till. Brusreduceringen är ett enormt kliv framåt för bättre bildkvalitet.

Jobbar du mer sporadiskt och inte nyttjar dessa verktyg ofantligt mycket känns en uppgradering i dagsläget mindre aktuell. Om du inte känner att videohanteringen och framför allt bildspel till video är något du gått och suktagt över.

Lightroom 3 är på det stora hela en bra uppgradering men lämnar mig med en känsla av att vilja ha mer. _____

NY
TIDNING

UTE I BUTIK

KÖP
DEN
NU

KAMERA&BILD:S SPECIALUTGÅVA FOTOSOMMAR FINNS HOS
VÄLSORTERADE TIDNINGÅTERFÖRSÄLJARE
ÖVER HELA LANDET.

FÖR NÄRMASTE ÅTERFÖRSÄLJARE RING TIDSAMS KUNDTJÄNST PÅ 020-575655.